

דער ריכטיגער בליק אין דעם הייליגן טאג ר"ה

א שמועס פאר נשים לקראת ראש השנה תשפ"ב הבעל"ט

ס'קומט שוין כמעט ראש השנה, איז נשים צדקניות.. איז דא אסאך פרויען וואס קענען גיין אין בית המדרש, אין דאווענען א גאנצן טאג. וואס דאס איז זייער גוט.. ס'איז אויך דא זייער אסאך פרויען וואס קענען נישט גיין אין בית המדרש, זיי זענען פארנומען מיט די קינדער, זיי דארפן זיין אינדערהיים א גאנצן טאג, עס זענען דא וואס קענען גיין אביסל צו תקיעות שופר.

נאכדעם איז דא וואס קענען גיין נאר אביסל, לאמיר זאגן פאר א האלבע שעה, צו א שעה. ס'איז דא וואס קענען כאטש דאווענען אינדערהיים, און עס איז דא וואס קענען קוים בדוחק דאווענען, ממש נאר א טראפ. ווייל ס'איז נישט דא קיין צייט, די קינדער מאכן פארנומען.

א מחשבה וואס א פרוי קען טראכטן

מ'קען חס ושלום מיינען כאילו די ראש השנה האט נישט מיט מיר, און טראכט'ן ווען איך בין געווען א מיידל, און איך האב געקענט גיין אין בית המדרש דאווענען געהעריג, דעמאלטס האב איך געהאט מיט ראש השנה, אבער היינט... דארף מען דאך אבער פארשטיין, אז די אויבערשטער איז דאך דן יעדן אין דעם טאג. אין נאך מער, פונקט פארקערט. ווען מען ווערט עלטער, אין מ'האט קינדער, אין דער אויבערשטער איז דאך דן אלע, די קינדער מיט די טאטע מאמע. דארף מען דאך זעהן צו עפעס טון אין דעם טאג ראש השנה. איז אוודאי דארף מען קודם זעהן, דארף מען דאך רעדן צו יעדן. סיי צו דעם וואס זענען א גאנצן טאג אינדערהיים, און סיי צו דעם וואס קענען יא גיין אביסל אין בית המדרש, נאר.. אסאך מאל וואס מען קען יא גיין אביסל אין בית המדרש, פאר פינף מינוט אין מען כאפט אריין, אין מען הערט א תקיעה א שברים א תרועה, קען מען האבן דעם געפיל, וואס האב איך שוין געהערט? איך בין דאך אנגעקומען נאך די למנצח, נאך די ברכה, מען שפירט אז ס'האט גארנישט מיט מיר די גאנצע תקיעת שופר! איך ווייס אפילו נישט צו איך האב אינען געהאט, איך ווייס אפילו נישט וואס איך דארף אינען האבן. נא.. האב איך געהערט עפעס א תקיעה, איז וואס איז וועגן איך האב געהערט א תקיעה, גייט עפעס זיין גוט דעם יאר? שוין.. מ'ווייסט אליינס נישט צו מען איז מקיים די מצות, צו מען איז נישט מקיים די מצות. זייער א צומישקייט..

וואס איז די וויכטיג'סטע צו טון?

און אפילו מען איז אינדערהיים, מען איז זיך מצמצם, מען האט שוין די צען מינוט צו דאווענען, ווייסט מען אפילו נישט ווי צו דאווענען, ווי זאל מען אנפאנגן דאווענען, צו זאל מען אויסזאגן גאר תהילים, אפשר זאל מען דאווענען נאר די מוסף, אפשר נאר די שמונה עשרה, אפשר נאר שחרית, אפשר נאר זאגן די פיוטים ונתנה תוקף.

איז אזוי.. אפשר וועלן מיר באלד רעדן, וואס מען דארף טאקע טון למעשה, ווען מען האט איבעריגע צייט, ווען מען האט צעהן מינוט, צו צוואנציג מינוט, וואס איז וויכטיגער, וואס ס'איז ווייניגער וויכטיג, איז וויבאלד הערן די תקיעות איז זייער וויכטיג גייט מען טאקע אין בית המדרש, אדער אינדערפרי, אדער נאכמיטאג. מען מאכט א עקסטערע מנין מען הערט תקיעות, אדער די מאן קען בלאזן אינדערהיים, און וואס טוט מען א פאל וואס קיינער בלאזט נישט, מען הערט בכלל נישט קיין תקיעות?

איז בכל אופן דארף מען רעדן איבער וואס איז יא וויכטיג און וואס איז נישט אזוי וויכטיג.

אבער קודם דארף מען פארשטיין, וואס מיינט ראש השנה? וואס האב איך צו טון מיט דעם טאג ראש השנה, און וואס זאל איך טראכטן, ווען איך הער די תקיעות? א יעדע פרוי קען זיך אראפנעמען צייט אינמיטן טאג, צעהן מינוט, פינף מינוט, זעקס מינוט, און אריינטראכטן אין דעם הייליגן טאג ראש השנה. איז בכלליות דארף מען דאך וויסן וואס געשעהט אונעם גרויסער הייליגער טאג, איז ממילא וועט מען שוין קענען עפעס טון.

א משל - מ'נעמט אויף קעניג

לאמיר געבן א משל... אז ס'קומט א גרויסע גאווערנער אין די שטאט ניו יארק, און מען מאכט א ריזיגע צוזאמקום, א יעדער איינער מוז קומען, א יעדער דארף ארויסקומען אן אויסנאם.

מ'גייט מאכן א פאראדע, און די גאנצע שטאט גייט דארטן זיין, מענער, פרויען, אין קינדער.

און די גאווערנער וועט הערן אז איין פרוי איז נישט געקומען צי זיין פאראדע, וועט ער פרעגן.. וואס הייסט, זי איז נישט געקומען? זי האלט נישט פון מיין מלוכה, זי האלט נישט אז איך בין דער קעניג, זי האלט נישט אז איך בין דער גאווערנער..? אדער, לאמיר געבן א משל ..

פון א פארצייטישע לאנד, ווי מען נעמט היינט אויף א נייע קעניג. וועט מען אים זאגן, ניין! אמת.. די פרוי איז פארנומען, זי האט קינדער, שוין! זי איז פארנומען, זי האט קינדער, זי קען נישט, פיין! אבער.. עכט, איז זי אויך א חלק פון די מלוכה.

די נמשל, די פחד פון ראש השנה

די נמשל איז... א טאג וועס מען נעמט אויף א קעניג, איז א טאג ווען יעדער מוז קומען, אין זיין א חלק אין אויפנעמען דעי קעניג. אז איינער איז פונקט פארנומען, אדער איז פונקט נישט געזינט, און ער איז נישט דארט, איז ער אויך א חלק פון דעי קעניגרייך! אבער... אויב איינער שפייט דערפון, ער איז נישט אינטרעסירט וואס עס קומט פאר אין דעם הייליגערטאג, אדער ער איז מיוואש, וואס האט עס מיט מיר, איך גיי מיך מיין וועג, איך מאך מיך מיין סעודות דא, איך קאך פאר יום טוב צו עסן, אבער אז איך האב נישט מיט די חלק אז מען נעמט אויף היינט א קעניג, דאס איז א ביטערע זאך! די גאנצע זאך וואס מען ברענגט ארויס ראש השנה ביים דאווענען, מי יחיה! ווער וועט לעבן, ומי ימות! ווער וועט דעי יאר שטארבן, נעבעך, מ'האט דאך אזויפל מיטגעמאכט דעי יאר. ווען אידן זאלן ווען וויסן ראש השנה פאריאר וואס עס וועט קומען דעי יאר, וואלט מען דאך אסאך מער געבעהטן. אין די גאנצע ונתנה תוקף ברענגט מען ארויס אז זייער אסאך צרות קענען קומען, אין מען קען נישט וויסן וואס פאר א צרות חס ושלום עס קענען נאך קומען די יאר, אבער וואס זאל מען טון וועגן דעם? ס'קען זיין אסאך צרות, פייני! נא, וואס זאל מען אבער טון לכבוד דעם?

מיר נעמען אויף דעם אויבערשטן אלס קעניג!

איז ווען מען וועט גוט קוקן אין די מחזור, וועט מען זעהן אפאר ווערטער וואס מען זאגט פאר ונתנה תוקף, "ובכן לך תעלה קדושה כי אתה הוא אלוקינו מלך" דו ביסט דער קעניג! די ווארט פון ראש השנה איז.. אז דער אויבערשטער ווערט אין דעם טאג דער קעניג. "כי אתה הוא מלך קל חי וקיים" דו ביסט דער קעניג פון די וועלט! די היינטיגער טאג ראש השנה האט דער אויבערשטער באשאפן די מענטש, ראש השנה איז דער זעקסטע טאג פון דער בריאה, וואס אין דעם טאג האט דער אויבערשטער באשאפן אדם הראשון, גלייך ווען דער אויבערשטער האט אים באשאפן האט ער אים געהייסן אז ער מוז אויפטון א געוויסע תפקיד אויף דער וועלט, וועלכע תפקיד? אז ער.. גייט זיין דער קנעכט וואס וועט מאכן דעם קעניג פאר א קעניג.

א מורישקע קען מאכן די מענטש פאר א קעניג?

לאמיר געבן א משל, צום ביישפיל.. אז אלע מורישקעס פון די גאנצע וועלט וועלן זיך צוזאמקומען אין זאגן פאר עפעס א מענטש, אז דו ביסט דער קעניג.. אין וואס איז א חילוק פאר דעי מענטש וואס מורישקעס זאגן בכלל? וואס גייט אים אן? און אפילו אויב חיות און בהמות, זאלן זיך צוזאמקומען, זיי קענען בכלל מאכן די מענטש פאר א קעניג?

עס איז א סוד אז דער אויבערשטער דארף אונזערע הסכמה

אבער און די נמשל אז די אויבערשטער האט באשאפן די גאנצע וועלט, אין געזאגט

אז איך דארף "יא" די הסכמה פון מענטשן, און בפרט די הייליגע פאלק, די קינדער פון אברהם יצחק יעקב, "אז זיי קעניגן מיך" און זיי זאגן פאר די אויבערשטער, אז דו ביסט די קעניג! דו האסט באשאפן די וועלט, דו האסט אונז ארויסגענומען פון מצרים, אין דו פירסט די וועלט! אין דורך דעם ווערט די אויבערשטער קעניג.

אין הגם.. ס'איז אונז זייער שווער צו פארשטיין, און ס'איז נישט מעגליך אז אונז זאלן דאס פארשטיין אז די אויבערשטער דארף אונזער הסכמה, איז אזוי ווי אונז פארשטייען אז פאר א מענטש גייט נישט אן אז מורטשקעס זאגן איהם אז דו ביסט קעניג, "אבער די אייבישטער האט יא אזוי באשאפן די וועלט" און דאס איז א באהאלטענע סוד! אז די אייבערשטער האט באשאפן די זעקסטע טאג א מענטש, און געזאגט אז דו ביסט די תכלית! און אפילו איך האב באשאפן הימל, ערד, וואסערן, צומח, וואס וואקסן, און בהמות, און חיות, א גאנצע ריזיגע וועלט. אבער די תכלית פון די גאנצע וועלט איז דעי פרייטאג וואס אדם הראשון איז באשאפן געווארן! און א יעדע יאר חזר'ט זיך איבער דעי פרייטאג, וואס דאס איז די טאג ראש השנה. ווייל כ"ה אלול האט די אויבערשטער באשאפן די וועלט, און די זעקסטע טאג - א' תשרי, דאס איז ראש השנה.

די אויבערשטער באשיצט זיינע מענטשן

און דעס איז.. די זעקסטע טאג פון די בריאה, און דעמאלטס האט די אויבערשטער באשאפן די מענטש אדם הראשון, אין די מענטש האט איין תפקיד, "אויסצושרייען פאר די גאנצע וועלט אז איך בין א נברא" די אויבערשטער איז מיין קעניג!

אין וויבאלד אונז זעמער אינטער די אויבערשטער'ס קעניגרייך, ווער מיר אונז באשיצט פון די קעניג. א קעניג איז די טייטש.. אז ער באשיצט זיינע מענטשן. טאקע היינט איז שוין שווער צו געבן די משל.. ווייל היינטיגע צייטן אפילו א קעניג, אדער גאווענער, און א פרעזידענט, ליידער היינט צוטאגס באשיצן זיי נישט, זייערע איינוואונער, ס'גייט איהם נישט אזוי שטארק אן, די עיקר איז ער האט זיך דארט זיינע געזעצן אין שוין, אבער באמת קומט עס, אז א קעניג באשיצט די פאלק.

דעריבער אז אונז זעמער יעצט אין דעם טאג.. די טאג וואס אדם הראשון איז באשאפן געווארן, איז אזוי.. אז אדם הראשון איז ממליך די אויבערשטער, ווערט ער באשיצט פון די אויבערשטער. "דאס הייסט אז די אויבערשטער געט א שיצונג" א ספציעלע שיצונג, א ספציעלע שמירה, אין היט אפ, און ראטוועט, די מענטשן וואס קעניגן איהם אין דעם טאג.

די טעם פון בלאז'ן שופר

ממילא ברענגט מען ארויס. אז ס'איז זייער א געפערליכע טאג, וויבאלד.. אין דעם טאג איז די אויבערשטער דן, די אויבערשטער געט א דין אין משפט אויף די גאנצע

וועלט, וואס ס'גייט זיין. דער וועט לעבן, דער וועט שטארבן. צו דארך וואסער, אדער דארך פייער, אדער דארך אראפפאלן. אבער די תכלית איז.. "כי אתה הוא מלך" אז דו ביסט די קעניג! אז איך זאג המלך.. אין מ'קומט זיך צוזאם איו בתי כנסיות און אין די בתי מדרשות און מ'בלאסט שופר.. און די פשוטע טעם און בלאזן שופר, איז אוודאי יעדע זיך איז גאר הויכע טעמים. אבער די פשוטע טעם פארוואס מען בלאסט שופר איז ווייל.. די טאג וואס מען נעמט אויף א מלך, בלאסט מען שופר, אזוי איז די סדר ווען מ'נעמט אויף א מלך. איז אז מ'נעמט אויף די אויבערשטער אלס א קעניג.. דעמאלס איז נישט די טאג, וואס מען דינט די קעניג. נאר די קעניג זיצט יעצט אין זיין גרויסע פאלאץ.. אין די עיקר איז, אז מען זאגט פאר יעדן, "איך בין א פאטריאט פאר די קעניג" איך בין דא אויפן וועלט פאר די קעניג! איך האלט, אז די קעניג איז די גרעסטע קעניג פון די וועלט!

און דאס טוען אלע מענטשן, אין די טאג וואס מען נעמט אויף די קעניג פאר א קעניג.

שפעטער מיז מען טאקע האלטן זיינע געזעצן, אבער די ערשטע טאג, ווען ער ווערט א קעניג. איז נישט די תכלית פון טון די געזעצן יענעם טאג, די תכלית איז.. איהם אויפנעמן, אין אויפנעמן די קעניג מיינט.. זאגן פאר די אויבערשטער, אז דו האסט באשאפן די וועלט.

איז ווער קען זאגן אז דו האסט עס באשאפן, נאר אדם הראשון. א יעדער ווער'ן באשאפן און דעם טאג, די חיות, בהמות, עופות, די הימל, און די ערד. און אלע שרייען צו די אויבערשטער! אלע זינגן שירה פאר די אויבערשטער! אלע זאגן פאר די אויבערשטער אז דו האסט אונז באשאפן! אבער די אויבערשטער זאגט... אז די תכלית ביי מיר, ווען זעץ איך מיך אוועק אויף מיין כסא מלוכה? אויף מיין בענקל פון זיין א קעניג? דאס איז די טאג ווען אידן נעמען מיך אויף!

ממילא. די טאג ראש השנה, גייען אידן.. און שרייען, אז די אויבערשטער איז א קעניג, און מיט דעם, ווערט די אויבערשטער א קעניג אויף די גאנצע וועלט. אין אלע מענטשן, וואס האבן א טייל, א חלק, אין די אויפנעמן די אויבערשטער אלס א קעניג, "ווערן באשיצט פון אים דורכ'ן גאנצע יאר פון אלעם שלעכטן" פארדעם זאגן מיר.. אז ראש השנה איז מען דן, און די טעם דערפון איז.. כי אתה הוא מלך, ווייל.. אז דו ביסט אונזער קעניג, גייסטו אונז באשיצן. ווייל אונז נעמען דך אויף פאר א קעניג, אין דארך דעם, וואס אונז הערן מיר שופר, אין אונז גלייבן מיר און דך, אז דו האסט באשאפן די וועלט, אין דו פירסט די וועלט, אין דו טוהסט אלעס. ממילא. דאס טייטש, אז דו ביסט דער קעניג, אין דו קעניג באשיצ'ט אונז דורכ'ן גאנצן יאהר, פון אלעם בייזן און פון אלעם שלעכט'ן, ער געהט אונז אלעס גוטס, דורך אויס די גאנצע יאהר. אין דאס איז די פשוטע ענין פון ר"ה. אז מען קומט זיך צוזאם, און מען נעמט אויף די אויבערשטער פאר א קעניג.

וואס קומט קודם?

אין די גאנצע שטילע שמונה עשרה פון מוסף, וואס דאס דארף מען עקסטער וויסן.. אז די שטילע שמו"ע פון "מוסף" קען יעדער איינער דאווענן פאר זיך. אפילו ער האט נישט קיין מנין, אין אפי' א פרוי איז אינדערהיים, אדער זי קומט אין בית המדרש שפעט, און מ'האלט יעצט אינמיטן די פיוטים, ביי די יוצרות. דארף זי זאגן די שטילע שמו"ע "ווייל דאס איז די עיקר". אין ביי די שמו"ע איז איינגעטיילט מלכיות, זכרונות, שופרות. די שטילע שמו"ע קען נעמען בערך פאר א מענטש א האלבע שעה, דעריבער טאמער האט מען "נאך צייט" קען מען דאווענן "שחרית" די זעלבע פסוקי דזמרה ווי יעדן שבת. צום ביישפיל ברוך שאמר אין די הלוקה'ס, נשמת, ישתבח, און די יוצר אור. אין נאר די שמו"ע איז אביסל אנדערש פון שבת, ס'האט א ר"ה'דיגען שמו"ע, וואס נעמט נישט אזוי לאנג, ס'איז אזוי ווי שבת נאר א טראפ לענגער. (מ'קען אפי' אויסלאזן אז מ'וויל צום ביישפיל: אנהייבן ברוך שאמר און נאר זאגן

אשרי אדער ויברך דוד, אין גראד קען מען גיין צו נשמת, און נאכדעם יוצר אור, אהבת עולם, קריאת שמע, אין שטילע שמו"ע פון שחרית. אין די גאנצע זייך נעמט בערך א צוואנציג מינוטן דאס איז

גוט צו וויסן פאר דער וואס האט א האלבע שעה צייט אדער צוואנציג מינוט. וואס דאס וואלט געוועהן א וויכטיגע זאך, אז מ'קען עס דאווענן. און אז טאמער קען מען נישט, דארף מען טראכטן און אידיש, רעדן צו די אויבערשטער און אידיש. אדער טראכטן דורכ'ן טאג, אז האנט בין איך א חלק.. און דאס איז זייער וויכטיג..

אזוי ווי מען האט פריער געזאגט, א משל.. אז די קעניג קומט אן, און די קעניג וועט זעהן, אז ס'פעלט עפעס א פרוי. ביי די צערמאניע, ביי די פאראדע. אבער אויב וועט מען זאגן פאר די קעניג, אז די פרוי איז פארנימען מיט איהר'ע קינדער צו געבן צו עסן, אבער חס ושלום זי איז נישט קיין מתנגד, פון די מלוכה. דעמאלס.. וועט די קעניג נישט מקפיד זיין, די מלך וועט זאגן פיין! זי איז אויך פון די מלוכה! און איהר, וועט מען אויך באשיצן דורך אויס די יאר.

און די נמשל.. א פרוי האט נישט קיין צייט, זי האט נישט קיין כח, זי איז פארנימען מיט די קינדער. "אבער זי איז א חלק פון די מלוכה פון די אויבערשטער" זי ווייסט אז און דעם טאג, טוט זיך עפעס א אויפגעמונג פאר די קעניג!

שמונה עשרה פון מוסף

זאגט מען.. ביי די שטילע שמו"ע, מלכיות, זכרונות, שופרות. ביי מלכיות ברענגט מען פון צעהן פסוקים א ראייה.. אז די אויבערשטער איז די קעניג.

עלינו לשבח

און קודם זאגט מען עלינו לשבח, מען לובט די אויבערשטער, אז אונז זעמיר אידן.

און אונז זענען די פאלק, וואס קען ממליך זיין די אויבערשטער פאר א קעניג. דאס הייסט.. אז די אויבערשטער רעכנט זיך מיט אונז. און נאכדעם, נעמען אונז אויף די אויבערשטער, פאר א קעניג.

מלכות

און מען ברענג צעהן פסוקים. וואס שטייט און די תורה אז די אויבערשטער איז די קעניג אויף אידן, און די אויבערשטער גייט איין טאג זיין די קעניג אויף אלע גוים. און מען רעדט שטארק ביי די שמו"ע, אז ס'וועט קומען א טאג וואס די אויבערשטער וועט ווערן די מלך אויף די גאנצע וועלט. און מען רעדט באריכות.. אז אלע אימות העולם, און אלע גוים אלע עבודה זרה'ס אלע אפיקורסים, וועלן נתבטל ווערן, וועלן בטל ווערן, פאר די געוואלדיגע קדושה. "וואס די אויבערשטער וועט שיינען און דעם טאג" ווען די אויבערשטער וועט מגלה זיין, די אויבערשטער וועט איינפלעקן, פאר די גאנצע וועלט, אז ער איז די מלך הכבוד, ער איז די קעניג פון כבוד. ער וועט נעמען אלע עשו, די גאנצע בארג פון עשו אויף א משפט, אין די אויבערשטער וועט זיין די מלך אויף די וועלט.

אין מ'פירט אויס, קעניג שוין, אויף די גאנצע וועלט! אז יעדע ארבעטער זאל וויסן, "אז דו האסט אים באשאפן" מ'זאל זעהן אז די אויבערשטער האט אלעס באשאפן, און מ'זאל פארשטיין אז די אויבערשטער האט אלעס געמאכט, און ער האט אלעס באשאפן. "אין יעדער וואס האט א נשמה" זאל שרייען אז די אויבערשטער איז די גאט פון די אידן! און די אויבערשטער איז די קעניג, און זיין קעניגרייך געוועלטיגט איבעראל. אין מפירט אויס ...

געלויבט ביסטו באשעפער, וואס דו ביסט די קעניג אויף די גאנצע וועלט.

די תכלית פונ'ם טאג

אין דאס איז די תכלית פון דעם טאג ראש השנה.. אז די אויבערשטער האט באשאפן די וועלט, וועגן די מענטש. אין די מענטשן זאגן אין דעם טאג פאר די אויבערשטער, "דו ביסט מיין קעניג" אין ס'וועט קומען א טאג וואס יעדער וועט דאס אנערקענן! און דאס זאגט מען, ווען מען נעמט אויף א קעניג.

אין במילא וועגן דעם. וועט אונז דער אויבערשטער געדענק'ן צום גוטן. ווי ס'שטייט און די גמרא. די אויבערשטער זאגט. זאגט'ס מלכות. "זייט'ס מיך ממליך" קעניג'ס מיך. טאמער עטס גייט'ס מיך קעניגן. וועל איך ענק געדענקן צום גוטן!

ממילא אין דעם טאג ר"ה.. געדענק די אויבערשטער, אלע מענטשן וואס ער האט באשאפן, אלע נבראים. נאר די אויבערשטער זאגט.. איך וועל געדענקן צום גוטן. א יעדער וואס קעניג'ט מיך אין דעם טאג.

די טעם פארוואס מיר זאגן המלך הקדוש

פארדעם זאגט מיר נישט הקל הקדוש, נאר מ'זאגט המלך הקדוש. וואס דאס איז טייטש..

"די אויבערשטער איז די הייליגע קעניג" און נאכדעם זאגן מיר.. געב שוין דיין פחד אויף יעדן! "יעדער זאל זיך שוין ביקן פאר דין" יעדער זאל שוין ציטערן פון דין! די גאנצע וועלט זאל זיך שוין צוזאם קומען, נאר צו טון דיין רצון. יעדער זאל שוין וויסן אז דו ביסט די אמת'דיגע שליט, דו געוועלטיגסט אויף אלעס, דו האסט גבורה, דו האסט שטארקייט, דו ביסט א גיבור, יעדער זאל שוין ציטערן פון דיין נאמען. און דו זאלסט שוין געבן כבוד, "פאר דיין הייליג פאלק" און פאר די שטאט ירושלים. און פאר די אלע מענטשן וואס האבן געהאפט צו דיר, אין די גלות זאלן שוין באקומען יעצט א ישועה. וואס בשעת משיח וועט קומען דעמאלס וועט די גאנצע וועלט זעהן, אז די אויבערשטער איז די מלך אויפ'ן וועלט, ער איז די קעניג אויף די גאנצע וועלט.

ווער ס'קען נישט הערן תקיעת שופר

איז ווי באלד אונז זאגן מיר אין דעם טאג אז דו ביסט דער קעניג. און ווער ס'קען הערן שופר, הערט ער די שופר. אפי' ער האט גארנישט אינזין. אבער אז מ'הערט די שופר, הערט מען דאך אז די אויבערשטער ווערט די קעניג. און אז מהערט נישט קיין שופר, טראכט מען כאטשיק אינמיטן טאג, ווי למשל איך בין א חלק.. איך בין פשוט פארנימען, אבער איך בין א חלק פין די גאנצע אויפנעמען די קעניג. אפי' איך בין נישט דארט יעצט בפועל, אין איך הער נישט די שופר. אבער.. אז מ'קען הערן שופר מ'קען זיך ארויס כאפן, אפי' פאר דריי מנוט פון דערהיים, פאר פיהר מנוט איז אויך גוט. ווייל אז מ'הערט שופר. איז מען דאך א חלק פון די הייליגע פאלק וואס קעניגט די אויבערשטער.

די איינציג'סטע סגולה

ממילא ווערט מען באשיצט פון די אויבערשטער. די אויבערשטער זאגט.. איך וועל ענק געדענקן צום גוטן! און ס'איז נישט דא נאך סגולת צו ווערן געדענקט צום גוטן, נאר די סגולה, פון קעניג'ן דעם אייבערשטן, זאגן פאר די אויבערשטער "אז דו ביסט דער קעניג" און אויב קען מען עס נישט זאגן, און לשון הקודש, ס'קומט ממש נישט אויס דעמאלס זאל מען עס זאגן אין אידיש.. "באשעפער, דו ביסט דער קעניג, איך גלייב און דין, אז דו האסט באשאפן די וועלט, און אז דו ביסט דער קעניג". דעמאלטס ווערט מען געראטוועט אפען גאנצן יאהר.

ווערט מען געדענקט פון די אייבערשטען צום גוטן.

"דאס איז די עבודה, וואס א איד דארף טון ראש השנה"